

بررسی مولفه های آموزش سواد مالی در پایه ششم ابتدایی از منظر اهداف تربیت مالی در سند تحول بنیادین بر اساس الگوی تایلر

زهره صدفی طهرانی^۱، معصومه السادات ابطحی^۲، عزت ا. نادری^۳، مریم سیف نراقی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۱۵

چکیده

هدف این مطالعه، بررسی مولفه های آموزش "سواد مالی" در پایه ششم دبستان بر اساس الگوی برنامه درسی تایلر و سند تحول بنیادین بوده است. روش پژوهش کیفی بود و مشارکت کنندگان در این تحقیق ۱۰ نفر از متخصصان در سه حوزه برنامه درسی، مالی و روانشناسی تربیتی بودند. برای گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده گردید. سوالات مصاحبه نیمه ساختار یافته با در نظر گرفتن مولفه های سواد مالی بر اساس عرصه و اهداف تربیت مالی که در سند تحول بنیادین مطرح شده است در نظر گرفته شد. مصاحبه های مکتوب شده با استفاده از روش تحلیل مضمون تجزیه و تحلیل شدند. جهت اعتبار تحقیق، معیار لینکلن و گابا مورد استفاده قرار گرفت. نتایج پژوهش نشان داد مولفه های موثر در آموزش سواد مالی در پایه ششم ابتدایی بر اساس الگوی تایلر و امعان نظر به سند تحول بنیادین در بعد هدف‌های آموزشی شامل ۲ مضمون فراگیر اخلاق مداری اجتماعی - مالی و فرهنگ سازی مالی، ۴ مضمون سازمان دهنده و ۱۴ مضمون پایه است، در بعد محتوا و تجربیات یادگیری، شامل ۲ مضمون فراگیر برنامه آموزش سواد مالی و آموزش مهارت های رفتاری و روانی، ۸ مضمون سازمان دهنده و ۶۰ مضمون پایه است. در بعد ساماندهی تجارب یاددهی-یادگیری شامل ۱ مضمون فراگیر، توجه به عوامل محیطی و اجتماعی موثر ارتباطی در آموزش سواد مالی، ۲ مضمون سازمان دهنده و ۱۰ مضمون پایه است و در بعد ارزشیابی تجارب یادگیری شامل ۱ مضمون فراگیر توجه به روش های متنوع و متناسب ارزیابی موثر و انگیزشی، ۲ مضمون سازمان دهنده و ۲۰ مضمون پایه است.

کلیدواژه‌ها: سواد مالی، آموزش مالی، تحلیل مضمون، دوره ابتدایی.

^۱ دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، گروه علوم تربیتی، دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۲ نویسنده مسئول: دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۳ استاد، گروه علوم تربیتی، دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۴ استاد، گروه علوم تربیتی، دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مقدمه

توانایی درک اینکه چگونه پول در جهان کار می‌کند، چگونه کسی موفق می‌شود که درآمد کسب کند یا آن را بسازد، چگونه این شخص پولش را مدیریت می‌کند و ... جواب به این سئوالات را باید در حوزه‌ای به نام "سواد مالی" جستجو کرد. به طور خاص، سواد مالی به مجموعه‌ای از مهارت‌ها و دانش اشاره می‌کند که به فرد اجازه می‌دهد تصمیماتی آگاهانه و مؤثر با کلیه منابع مالی خود بگیرد. در دنیایی که زندگی می‌کنیم، از یک طرف با نیازهای گوناگون و روز افزون انسانها مواجه هستیم و از طرف دیگر با محدودیت و کمیابی منابع تولید به منظور رفع این نیازها روبرویم. بنابراین تلاش همیشگی بشر در طول تاریخ برای تأمین نیازهای نامحدودش با استفاده از منابع تولیدی کمیاب و محدود، منجر به پیدایش، تحول و تکامل علم اقتصاد شده است. با آگاهی از رابطه نزدیک علم اقتصاد با دانش حسابداری و مهارت‌های مالی و با توجه به نقش مؤثری که آموزش سواد مالی می‌تواند در اقتصاد آینده جوامع بشری ایفا کند و زندگی سالم‌تر و آینده‌ای بهتر را رقم بزند ضرورت آموزش این فنون به همه و مخصوصاً کودکان و نوجوانان احساس می‌شود، زیرا که آینده از آن آنها خواهد بود و کسی که دانش و مهارت‌های بیشتر و بهتری در این زمینه دارد با مشکلات کمتری روبه‌رو می‌شود. چنانکه تمرکز برنامه‌های دولتی در کشورهای چون استرالیا، کانادا، ژاپن، ایالات متحده و انگلستان معطوف به آموزش سواد مالی و ایجاد انگیزه و افزایش علاقه به امور مالی شخصی است. در همین راستا سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^۱ در سال ۲۰۰۳ یک پروژه بین دولتی با هدف ارائه راه‌هایی برای بهبود استانداردهای آموزش و استانداردهای سواد آموزی از طریق توسعه اصولسواد مالیرا آغاز کرد. (ممشلی^۲، ۲۰۱۴).

اجرای برنامه‌های آموزش سواد مالی با هدف آماده کردن افراد با دانش و مهارت‌های لازم به‌منظور گرفتن تصمیمات مالی درست‌بودن آنها را توانمند سازد موقعیت‌های مالی خود را بهتر تحت کنترل درآورند (کفلا^۳، ۲۰۱۱). از این رو، تحولات اقتصادی اخیر توجه به مدیریت مسائل مالی را برای همه افراد و سازمان‌ها به ضرورتی جدینبدیل کرد (احمدی^۴، ۲۰۱۵) و آن را به یکی از مهم‌ترین ابعاد و زیربنای دیگر ابعاد مدیریت در زندگی فردیمبدل نمود (کیانوش و همکاران^۵، ۲۰۱۴). از این رو، دولت‌ها بیش از پیش نیازمند اولویت‌بخشی به آموزش سواد مالی به‌منظور توسعه شهروندی، و افراد نیز نیازمند فراگیری آن به‌مثابه یکی از ارکان اساسی مدیریت مالی شخصی در زندگی خویش هستند.

اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

دانش آموزان، یادگیری درباره دنیای مالی را در سنین ابتدائی آغاز میکنند آنها خیلی قبلتر از ورود به مدرسه این شانس را داشته‌اند که تصمیمات مالی اتخاذ شده توسط دوستان و خانواده‌های خود را مشاهده کنند، موقعیت‌هایی که رفتار مالی آنان را به تدریج شکل می‌دهد اما والدین همیشه موثرترین الگو برای تصمیمگیری مالی شخصی نیستند.

آموزش رسمی در مدارس درباره ادبیات و مفاهیم مالی که می‌تواند به آماده سازی دانش آموزان برای فرصت‌ها و چالش‌های مالی ای که هنگام بزرگسالی با آن مواجه می‌شوند، به طور چشمگیری کمک کند. سیاست‌گذاران در سراسر جهان به طور فزاینده‌ای به نتایج یکسانی رسیده‌اند: جوانان نیازمند آموزش درباره مالی شخصی هستند.

این تغییرات در رفتار آنها، به جامعه نیز سود می‌رساند مردمی که عاقلانه تصمیم می‌گیرند و کار میکنند و مدیریت ریسک دارند، به احتمال کمتری نیازمند دریافت کمک از دولت میگردند، برای اطمینان سواد مالی نیاز به شبکه امنیت اجتماعی را نادیده نمیگیرند، حتی محتاط‌ترین افراد می‌توانند با مشکلات مالی روبه‌رو شوند، دولت نیز بنابر ضرورت، ابزارهای مالی را کنترل می‌کند تا جلوی اعمال ناروا و غیرقانونی را بگیرد. (کاظم پور و همکاران^۶، ۲۰۲۰) اما بیشترین مسئولیت زمانی برای بزرگسالان آسانتر خواهد بود که اصول مالی شخصی را در جوانی شان فراگرفته باشند (پیغامی و همکاران^۷، ۲۰۱۶).

موارد زیر از جمله دلایل ضرورت توجه به تربیت اقتصادی و آموزش سواد مالی در زمان کنونی است:

^۱ OECD^۲ Mamsheli^۳ Kefela^۴ Ahmadi^۵ Kianoush^۶ Kazempour^۷ Peighami

- (۱) فقدان سواد مالی در زمان وقوع بحران های اقتصادی به تصمیمات مالی بیمارگونه کمک می کند که خود باعث تشدید بحران ها می شود. در نتیجه سواد مالی یکی از عوامل مهم ثبات و توسعه اقتصادی و مالی است.
- (۲) انتقال ریسک از کارفرمایان و دولت به عموم مردم
- (۳) افزایش مسئولیت های فردی و اجتماعی که به معنای افزایش تعداد تصمیم های مالی است.
- (۴) افزایش عرضه گستره وسیعی از محصولات و خدمات مالی
- (۵) منافع بالقوه سواد مالی برای افراد: افراد دارای سواد مالی بالاتر، در مدیریت پول و بدهی خود عملکرد بهتری دارند.
- (۷) با توجه به پیچیدگی های نظام های جدید مالی، فراگیری دانش و تجارب مالی از نسل پیشین که با این پیچیدگی ها روبه رو نبودند کافی نیست.
- (۸) درگیر بودن کودکان و نوجوانان به برخی مسائل مالی مانند پس انداز، خرید و فروش و ...
- (۹) سواد مالی بزرگسالان با میزان تحصیلات، درآمد و ثروت آنان همبستگی دارد. (استاگر^۱، ۲۰۰۸).

سؤالات تحقیق

➤ سوال اصلی تحقیق حاضر عبارت بود از مولفه های آموزش سواد مالی برای پایه ششم ابتدایی مبتنی بر اصول برنامه درسی و اسناد بالادستی آموزش و پرورش ایران کدام است؟

سؤالات جزئی تحقیق

- هدفهای آموزشی " آموزش سواد مالی " برای پایه ششم ابتدایی مبتنی بر اصول برنامه درسی و اسناد بالادستی آموزش و پرورش ایران کدام است؟
- محتوا و تجربیات یادگیری " آموزش سواد مالی " برای پایه ششم ابتدایی مبتنی بر اصول برنامه درسی و اسناد بالادستی آموزش و پرورش ایران چگونه است؟
- شیوه یاددهی و یادگیری " آموزش سواد مالی " برای پایه ششم ابتدایی مبتنی بر اصول برنامه درسی و اسناد بالادستی آموزش و پرورش ایران کدام است؟
- ارزشیابی تجارب یادگیری " آموزش سواد مالی " برای پایه ششم ابتدایی مبتنی بر اصول برنامه درسی و اسناد بالادستی آموزش و پرورش ایران چگونه است؟

ادبیات پژوهش

سابقه آموزش سواد مالی را در غرب تا حدود سه قرن قبلتر می توان ردیابی کرد، که به صورت مدارس خصوصی بود که توسط زنان اداره می شد و در کشورهای انگلیسی زبان تشکیلگردید، در این مدارس به آموزش مباحث مربوط به اقتصاد خانواده پرداخته می شد اما قانون موریل که به امضای آبراهام لینکلن در سال ۱۸۶۲ رسید از اولین قوانین جهت انجام فعالیت های مشخص در زمینه آموزش سواد مالی بود. (پیغامی، همکاران، ۲۰۱۶). که پس از آن برای بیش از صد سال از اواسط قرن ۱۹ تا اواسط قرن ۲۰ مباحث مالی شخصی تحت عناوینی چون (اقتصاد خانه،) (اقتصاد مصرف) ، (اقتصاد خانواده) ، (امور مالی خانواده) در کالج ها مطرح می شد. در اواسط قرن بیستم توسعه آموزشهای مالی تحت تاثیر تنش های نظام اقتصاد بازار قرار گرفت و به دنبال انقلاب شوروی در سال ۱۹۱۷ میلادی ، اندیشه های سوسیالیستی به شدت در سطح جهان مطرح شد و بسیاری از مردم معتقد بودند که علی رغم کار و تلاش، سود عظیم نصیب کارفرمایان و مدیران بنگاههای اقتصادی و تجاری بزرگ می شود، لذا آگاهی مردم نسبت به این امر که نیازمند یادگیری اقتصاد و امور مالی هستند، در آنها ایجاد گردید. آموزش سواد مالی در اواخر قرن بیستم، به نحو چشمگیری در آمریکا افزایش یافت و دلیل این امر ، تغییرات مهمی بود که در مشاغل ایجاد شد و کارکنان، مسئولیت بیشتری نسبت به پس انداز برای دوران بازنشستگی و نیز سرمایه گذاری احساس کردند. تشکیل ائتلاف جامپ استارت برای سواد مالی در اواخر سال ۱۹۹۵ میلادی نقطه عطفی در حوزه آموزش مالی شخصی

¹sthugher

در ایالات متحده است که به دنبال ارتقا سواد مالی بین دانش‌آموزان مقاطع پیش دبستانی تا کالج‌ها است. (طغیانی و باصیری^۱، ۲۰۱۶)

مروری بر پژوهش‌های صورت گرفته در ایران نشان می‌دهد بازار سرمایه کهنش عمده‌ای از سرمایه‌یک‌کشور را در خود جای می‌دهد، همچون بازار اوراق بهادار ایران در نتیجه کمیابی و دقیق نبودن اطلاعات سرمایه‌گذاران، اغلب دچار رفتارهای توده‌ای (گله‌ای و رمه‌وار) گشته، که این امر به معضلی برای اقتصاد مبدل‌شده و رکود اقتصادی را به دنبال دارد. همچنین، هنوز عوامل دیگری در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری، قوی‌تر از سواد مالی عمل می‌کنند و شاید هنوز سرمایه‌گذاران ایرانی، به درک تأثیر بلندمدت سواد مالی در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری واقف نشده‌اند (ایزدی^۲، ۲۰۱۲) (به نقل از عباسپور و همکاران^۳، ۲۰۲۱).

از سویی، مطالعات گسترده‌ای که از سوی پژوهشگران و برخی سازمان‌ها درباره سنجش سواد مالی دانش‌آموزان دبیرستانی در دنیا انجام گرفته، نشانگر سطح پایین سواد مالی در میان آن‌ها است (جامپاستارت، ۱۹۹۷؛ چن و ولپ^۴، ۱۹۹۸؛ تینسون و نگاین^۵، ۲۰۰۱؛ مندل^۶، ۲۰۰۸؛ باتی^۷ و همکاران^۸، ۲۰۲۱؛ کمرون^۹ و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۳). در ایران نیز پژوهش‌هایی که به سنجش سطح سواد مالی دانش‌آموزان ایرانی (ممثلی، ۲۰۱۴)، تبیین مفهوم سواد مالی و توانایی مالی و یا تحلیل محتوای کتاب‌های درسی در دوره‌های مختلف تحصیلی پرداخته‌اند و یا به بررسی زمینه‌ها و راهبردهای اجرای برنامه درسی سواد مالی (عباسپور و حاتمی^{۱۱}، ۲۰۲۱) پرداخته‌اند به عدم کفایت سواد مالی دانش‌آموزان و همچنین ناکارآمدی محتوای کتاب‌های درسی و عدم راهبردهای کارآمد منتج شده است.

در تحقیقی که پیغامی و تورانی با عنوان "نقش برنامه درسی اقتصاد در برنامه تعلیم و تربیت رسمی و عمومی دنیا، ارائه یک برنامه عمل برای یک برنامه درسی مغفول" انجام دادند، بیان کردند که کشورهای پیشرفته به عناصر شناختی و مهارتی شهروندان خود توجه لازم را دارند و جای این برنامه درسی در تعلیم و تربیت ملی ایران مغفول واقع شده است (احمدی و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۵).

در تحقیقی که آرنا سلیم^{۱۳} و نوروزنگیب^{۱۱} (۲۰۱۶) درباره متغیرهای ترجیحات سرمایه‌گذاری افراد انجام دادند به این نتیجه رسیدند که سطح سواد مالی و درک ریسک در فعالیت مالی افراد متغیر مهمی محسوب می‌گردد. (سلیم و نوروزنگیب، ۲۰۱۶).

دن اتر^{۱۲} در پژوهشی با عنوان "تدریس سواد مالی در مدارس از پایه‌های کودکستان تا دوازدهم" به بررسی دانش معلمان و اعتقاد ایشان به آموزش مسایل مالی به دانش‌آموزان پرداخت که نتایج بیانگر آن بود که معلمان در تمام سطوح موافق آموزش امور مالی شخصی در دوران ابتدایی بودند و فقدان برنامه درسی مناسب، فقدان مواد آموزشی کلاس درس، فقدان زمان برای آموزش و نبود دانش در محتوای آموزش برای آموزش این سواد شناسایی شده‌اند (اتر، ۲۰۱۰).

شراذن^{۱۳} طی پژوهشی که بر روی دانش‌آموزان مدرسه ابتدایی که در یک برنامه پس‌انداز ثبت نام کرده بودند و دانش‌آموزانی که برنامه درسی آموزش امور مالی را دریافت کرده بودند، به این نتیجه دست یافت که دانش‌آموزانی که در برنامه درسی مالی شرکت داشته‌اند نمرات معنادر بالاتری را نسبت به گروه کنترل کسب کرده‌اند (احمدی و همکاران^{۱۴}، ۲۰۱۵).

شایان ذکر است که مهارت‌های سواد مالی از طریق فرایندهای آموزشی هم به عنوان برون‌داد آموزش رسمی در مؤسسات آموزشی و هم توسط برخی تأثیرات خارجی (همچون شبکه‌های اجتماعی، دوستان، رسانه‌ها و مانند این‌ها) کسب می‌گردد.

¹Toghiyani and MoradiBasiri

²Izadi

³Abbaspour

⁴Chen and Volpe

⁵Tennyson andNguyen

⁶Mandel

⁷batti

⁸Cameron

⁹Abbaspourand Hatami

¹⁰Selim Arena

¹¹AsiyeNurZenginb

¹²Dan Otter

¹³sherraden

امگیر^۱ و همکاران (۲۰۱۸) به شناسایی سه کانال بالقوه برای جامعه‌پذیری مالی پرداخته؛ که عبارتند از: خانواده، مدرسه و حرفه. از نظر وی در مجموع دو کانال خانواده و مدرسه تأثیر مثبتی بر سواد مالی دارند (رحیمی نورزاده و محمدی^۲، ۲۰۱۹). همچنین با نگاهی به برخی از کاستی‌های تربیتی در خانواده‌های ایرانی، کاستی در تربیت مالی را می‌توان از عمده‌ترین آن‌ها در نظر آورد که سبب می‌شود کودکان و نوجوانان ایرانی از نظر مالی بی‌سواد یا کم‌سواد پرورش یابند و اگر بخواهیم از میان درس‌هایی که در دوران مدرسه، جای خالی آن‌ها به شدت احساس می‌گردد، یکی را انتخاب کنیم، سواد مالی برای کودکان و نوجوانان احتمالاً جایی در صدر این فهرست را به خود اختصاص خواهد داد (آقازاده^۳، ۲۰۱۸).

با مدنظر قرار دادن این امر که طبق یافته‌های پژوهشی، خانواده و مدرسه اصلی‌ترین کانال‌های آموزش سواد مالی محسوب می‌گردند، پژوهش‌ها حاکی از وجود خلأهایی در این کانال‌های آموزشی می‌باشد. از سویی، شایان ذکر است که افراد در خانواده‌هایی با سطوح متفاوت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی پرورش می‌یابند و به طور غیررسمی آموزش‌هایی دریافت می‌نمایند. لذا، آموزش رسمی در مدرسه می‌تواند در جهت مرتفع نمودن نقصان‌های آموزشی خانواده و نیز گسترش عدالت آموزشی در عرصه آموزش سواد مالی به شهروندان اولویت یابد. (عباس پور و حاتمی، ۲۰۲۱)

از این رو، یکی از مسائل جدید در تعلیم و تربیت کشورهای پیشرفته، وارد کردن برنامه‌های تربیت اقتصادی به نظام آموزشی در کنار آموزش مهارت‌های اولیه و ضروری است (صنعتی و موسی‌زاده^۴، ۲۰۱۹). مطابق با یافته‌های کارسون^۵ (۲۰۲۱)، آموزش؛ سیاستی حتمی است و زمانی که منجر به افزایش سواد مالی و دسترسی به منابع مالی می‌گردد، عنصری اصلی بشمار می‌رود. (دیانتی و حنیفی زاده^۶، ۲۰۱۵)

بر این اساس، بسیاری از کشورها آموزش مالی شخصی را از طریق برنامه‌های درسی مدارس به‌مثابه بخشی از یک استراتژی ملی به‌منظور بهبود بخشیدن به قابلیت مالی معرفی نموده‌اند (APPG, 2011). همچنین، بررسی تولیدات علم‌درباره این موضوع مبین این است که اغلب کشورهای توسعه‌یافته دنیا-انگلیس، آمریکا، کانادا و دیگر کشورها-به‌گسترش برنامه‌هایی پرداخته‌اند که به‌منظور بهبود آموزش مالی برای طولانی‌مدت برنامه‌ریزی شده و تمامی سطوح مدارس و حتی مؤسسات دولتی را دربر می‌گیرد (بنی طالبی و همکاران^۷، ۲۰۲۲)

بنابراین ضروری است تا نسبت به عنایت به برنامه‌های درسی مغفولی نظیر تربیت اقتصادی و سواد مالی در برنامه درسی و محتواهای درسی به‌طور ویژه اهتمام ورزید. و می‌توان اعلام داشت، که حوزه سواد مالی در کشور با خلأ آموزشی و پژوهشی روبروست. (عباس پور، ۲۰۲۱)

و از آنجا که شناخت و درک مفاهیم سواد مالی باید از سنین کودکی آغاز شود و بر اساس نتایج تحقیق بلو و همکاران^۸ (۲۰۱۴) که آموزش سواد مالی برای کودکان و دانش آموزان دوره ابتدایی را مورد بررسی قرار داده است و یا شردان^۹، ۲۰۱۱ که به بررسی رویکردهای بین‌المللی در آموزش سواد مالی برای دانش آموزان دوران ابتدایی پرداخته‌اند، معتقدند که آموزش سواد مالی باید از دوران ابتدایی باشد تا با فرهنگ و عادات رفتاری آنان آمیخته گردد لذا با عنایت به این امر محقق با در نظر گرفتن شروع رشد تفکر انتزاعی برای فهم مفاهیم مالی، و اینکه تفکر انتزاعی نیز در سنین ۱۱ سالگی به بعد شکل می‌گیرد لذا در این تحقیق پایه ششم جهت پژوهش حاضر در نظر گرفته شده است.

لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی مولفه‌های سواد مالی بررسی مولفه‌های آموزش سواد مالی در پایه ششم ابتدایی از منظر اهداف تربیت مالی در سند تحول بنیادین بر اساس الگوی تایلر ارایه شده است.

¹Amgir

²RahmaniNouroozabadand Mohammadi

³Aghazadeh

⁴Sanati and Musizadeh

⁵ Carlson

⁶BeniTalebiDehkordi

⁷DeyantiDeylami

⁸ Blue

⁹Sherraden

روش پژوهش

این پژوهش براساس رویکرد کیفی انجام گردید و ابزارهای اصلی گردآوری داده‌های تحقیق، مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بوده است.

محقق پس از تحقیقات کتابخانه‌ای و اشباع نظرات و پیشینه‌های نظری درحوزه سواد مالی با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته به منظور تکمیل و غنابخشیدن به مباحث احتمالی در زمینه آموزش سواد مالی بر اساس اصول برنامه درسی و اسناد بالادستی (سند تحول بنیادین)، با ۱۰ نفر از خبرگان دارای زمینه علمی در سه حوزه برنامه ریزی درسی، اقتصاد و روانشناسی تربیتی، مصاحبه‌هایی عمیق انجام داد.

جهت انجام مصاحبه نیمه ساختار یافته، پروتکل مصاحبه تهیه شد که به صورت جدول شماره ۱ ارائه شده است:

جدول شماره ۱. پروتکل مصاحبه

بخش	محتوا	توضیحات تکمیلی
هدف مصاحبه	تعیین گروه هدف برای مصاحبه	متخصصان در هر حوزه با سابقه بیش از ۱۰ سال و مدرک دکتری
سوالات کلیدی	لیست سوالات اصلی	
سوالات فرعی / تکمیلی	لیست سوالات اضافی برای کسب اطلاعات بیشتر	
روش مصاحبه	تعیین نحوه انجام مصاحبه	حضور / تلفنی / آنلاین
مکان مصاحبه	تعیین مکان برای انجام مصاحبه	
تدابیر اخلاقی	رعایت اصول اخلاقی در مصاحبه	محرمانگی / رضایت /
روش‌های ثبت	تعیین نحوه ثبت اطلاعات	یادداشت برداری / ضبط صوت
تجزیه و تحلیل داده‌ها	برنامه ریزی برای تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده	استفاده از روش‌های کیفی یا کمی
پیگیری ارتباطات	برنامه ریزی برای ارتباط بعد از مصاحبه	تشکر / پیگیری سوالات اضافی

سوالات مصاحبه نیمه ساختار یافته پژوهش

سوالات مصاحبه نیمه ساختار یافته با امعان نظر بر چهارچوب الگوی نظری تایلر و مجموعه مبانی نظری که در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش اهدافی را برای این ساحت تربیت (اقتصادی و حرفه‌ای) ارائه داده است، تهیه گردید که در جدول شماره ۲ نشان داده شده است :

جدول شماره ۲. سوالات مصاحبه نیمه ساختاریافته

الگوی نظری تایلر	ساحت های تربیتی در سند تحول بنیادین	سوالات مصاحبه نیمه ساختار یافته
- مدارس باید در صدد تحقق کدام مقاصد تربیتی باشند؟ - کدام تجارب و فعالیت های تربیتی را می توان برای تحقق این مقاصد فراهم نمود؟ - چگونه می توان این تجارب و فعالیت هاس تربیتی را به طور موثری سازمان داد ؟ - چگونه می توان تعیین کرد که این مقاصد تحقق یافته اند ؟	- تدبیر امر معاش و زندگی اقتصادی با درک موقعیت اقتصادی خود و جامعه و تلاش برای بهبود مستمر از طریق مشارکت سازنده در فعالیت های اقتصادی متناسب بر اساس نظام معیار اسلامی - درک و فهم مسائل اقتصادی خود و جامعه (در زمینه تاریخی ، فرهنگی و اجتماعی) و رعایت الگوهای ملی تولید ، توزیع و مصرف منابع ، کالاها و خدمات با توجه به معیار اسلامی - مراعات قوانین و احکام معاملات و التزام به ارزشهای اخلاقی و رعایت حق ، عدالت و انصاف در روابط اقتصادی با دیگران بر اساس نظام معیار اسلامی - کسب شایستگی های لازم جهت تکوین و تعالی مداوم هویت حرفه ای و انتخاب آگاهانه شغلی متناسب با توانایی و علائق خود و نیاز جامعه و فعالیت در آن در جهت تشکیل جامعه سالم و پیشرفت مداوم آن بر اساس نظام معیار اسلامی - تلاش فردی و جمعی برای تحقق غنا ، کفاف ، عمران ، استقلال اقتصادی ، حفظ و پیشرفت ثروت ملی ، افزایش بهره وری، تامین رفاه عمومی و بسط عدالت اقتصادی و شناسایی عوامل فقر ، فساد و تبعیض و تلاش جهت مقابله با آنها در سطح ملی و جهانی در جهت تشکیل جامعه سالم و پیشرفت مداوم آن بر اساس نظام معیار اسلامی (مبانی نظری سند تحول ، ص ۱۵۷)	اهداف آموزش: ۱. به نظر شما، چرا آموزش سواد مالی در سنین ابتدایی اهمیت دارد؟ ۲. اهداف اصلی آموزش سواد مالی برای دانش آموزان مقطع ششم ابتدایی چیست؟ ۳. اگر یکی از اهداف آموزش سواد مالی مدیریت امور مالی زندگی شخصی هست برای این منظور چه برنامه هایی باید داشت؟ محتوای آموزش: ۴. کدام مفاهیم مالی باید در برنامه درسی سواد مالی برای دانش آموزان مقطع ششم گنجانده شود که دربرگیرنده مسایل اقتصادی مثل تولید و مصرف منابع و کالا و خدمات باشد؟ ۵. چگونه می توان موضوعات پیچیده مالی را که دربرگیرنده فهم و رویکرد رفتار اخلاقی (رعایت عدالت و انصاف) در دانش آموز میگردد را برای کودکان در این سنین ساده سازی کرد؟ ۶. نمونه هایی از فعالیت های عملی که می توان در آموزش سواد مالی به کار برد تا به کسب شایستگی های هویت حرفه ای و شغلی در دانش آموزان کمک نماید، چیست؟ ۷. به نظر شما با چه محتوا یا روشی میتوان مطلب مالی را به دانش آموزان آموزش داد تا از سنین ابتدایی به درک ارتباط بین رفاه مالی فردی و پیشرفت جامعه پی ببرند؟ روش های آموزش: ۸. به نظر شما، کدام روش های تدریس برای آموزش مؤثر سواد مالی در این سنین مناسب تر است؟ ۹. چگونه می توانیم انگیزه و علاقه دانش آموزان را به یادگیری مفاهیم مالی افزایش دهیم؟ ۱۰. نقش فناوری و بازی های آموزشی در تدریس سواد مالی چیست؟ ارزشیابی آموزش: ۱۱. چه روش هایی برای ارزیابی مؤثر یادگیریدانش آموزان در زمینه سواد مالی پیشنهاد می دهید؟ ۱۲. چگونه می توانیم میزان درک و کاربرد مفاهیم مالی توسط دانش آموزان را ارزیابی کنیم؟ ۱۳. نقش والدین و خانواده ها در ارزشیابی و پشتیبانی از یادگیری سواد مالی کودکان چیست؟

یافته ها

یافته های حاصل از پژوهش در پاسخگویی به ۴ سوال پژوهش در جدول شماره ۳ ارائه شده است .

جدول شماره ۳. یافته‌های پژوهش

مضامین فراگیر	مضامین سازنده	مضامین پایه	کد منابع مضامین پایه	مضامین پایه	مضامین سازنده	مضامین پایه	مضامین فراوانی	مضامین فراوانی	مضامین فراوانی		
توجه به عوامل محیطی و اجتماعی (بعد سازمان دهی تجارب یادگیری موثر ارتباطی در آموزش سواد)	ابزارها و امکانات آموزشی	فناوری های جدید در آموزش سیمولاتورهای آموزشی اهمیت فناوری در آموزش سواد مالی امکانات آموزشی جدید استفاده از کتاب ها و برنامه های آموزشی کمکی استفاده از رسانه ها و فن آوری های روز جدید برای ایجاد جذابیت در فهم مفاهیم مالی استفاده از دفترچه های کار	1-2-5-6-7	5	36	54	18				
			2-3-5-6-8	5							
			1-2-3-5	4							
			1-2-3-4-5-7	6							
			1-2-6-7	4							
			1-2-3-4-5-6	6							
			1-2-3-4-5-7	6							
			نقش خانواده	نقش خانواده در ارزشیابی و پشتیبانی آموزش سواد مالی شرکت فعال والدین در فعالیت های آموزشی الگوی رفتاری بودن والدین	2-5-6-8-9-10	6					
					2-5-6-8-9-10	6					
					2-5-6-8-9-10	6					
اخلاق مداری اجتماعی و مالی (بعد هدف)	اخلاق	مسئولیت پذیری اجتماعی محیط زیست کمک به دیگران رعایت حق دیگران ترویج اخلاق مالی ایجاد عدالت مالی استفاده مسئولانه از کارت اعتباری	1-2-3-5-6-10	6	26	37	11				
			2-5-8-6	4							
			1-2-6-	3							
			1-2-5-8	4							
			2-5-6-	3							
			2-5-6-	3							
			2-4-5-	3							
			رفاه و رشد جامعه	رشد اقتصاد و جلوگیری از فقر مالی افزایش رفاه عمومی و کاهش فقر	5-6-7-8-	4					
					1-2-3-5-6-8-9	7					
			توجه به روش های متنوع و متناسب ارزیابی موثر و و انگیزشی (بعد ارزشیابی)	ارزیابی	مشاهده رفتارهای مالی کودکان سیستم امتیازی خودارزیابی آزمون های کوتاه ارزیابی همتایان ارزیابی مبتنی بر مشاهده ارزیابی پروژه بنیان ارزیابی از طریق بازی های آنلاین پیش آزمون آزمون های دوره ای آزمون های تکوینی آزمون شفاهی	1-2-	2	61			
1-2-3-5-6-10	6										
1-2-3-5-6-10	6										
1-2-3-5-6-10	6										
1-2-3-5-10	5										
1-2-5-8-9	5										
1-2-3-5-6-10	6										
1-2-3-5-6-10	6										
1-2-5-8-9	5										
1-2-5-8-9	5										
انگیزه دادن	دادن پاداش تشویق پیشرفت برگزاری مسابقات کلاسی ایجاد مجله کلاسی ایجاد مثال های واقعی و منطبق با زندگی واقعی دانش آموز ایجاد علاقه و انگیزه در یادگیری مسائل مالی اهمیت به بازخورد مثبت انگیزه دادن برای درک مفاهیم مالی	1-2-5	3	40	101						
		2-3-5-6-8	5								
		1-2-3-4-5-8-10	7								
		1-2-5-8-10	5								
		1-2-5-8-10	5								
		1-2-5-8-10	5								
		1-2-5-8-10	5								
		1-2-5-8-10	5								
		1-2-5-8-10	5								
		1-2-5-8-10	5								

برنامه آموزش سواد مالی (بعد محتوا و تجارب یادگیری)	روش	یادداشت برداری و دفتر کار	9-10	2	
		مصاحبه و بحث کلاسی	3-5	2	
		ساده سازی مفاهیم مالی	1-10	2	
		روشهای تعاملی و پویا	2-3-4-5-6	5	
		روش های کلاسیک	1-2-5-8	4	
		جلسات پرسش و پاسخ با متخصصین مالی	1-2-5	3	
		پرسش های باز	1-2-5-8-10	5	
		برگزاری کارگاههای آموزشی	1-2-5-8-10	5	
		بازی های آموزشی	1-2-5-8-10	5	
		آموزش تصویری	1-2-3-9	4	
		انجام فعالیت های تجربی و میدانی برای آشنایی با دنیای مالی	1-2-3-8-10	4	
		انجام پروژه های ماجراجویانه	1-2-5	3	
		استفاده از موسیقی و هنر	1-8	2	
		استفاده از داستان گویی	2-10	2	
		ارایه مثال های عملی	2-8	2	
		روش های آموزش انفرادی	4-5-9-10-	4	
		انجام بازی های نقش آفرینی و سیمولیشن	1-7-8-9-10	5	
		گفتگوهای انعکاسی	2-5-8	3	62
هدف آموزش	هدف آموزش	تقویت آگاهی	1-2-5-8	4	
		تفکر منطقی	1-2-3-5	4	
		تفکر خلاق	1-2-3-4	4	
		آینده نگری	2-3-5-8-9	5	
		اهمیت آموزش سواد مالی	1-2-5-6-	4	21
بازنشستگی	بازنشستگی	آموزش پس انداز و برنامه ریزی برای دوران بازنشستگی	1-2-5-8-10	5	5
		جلوگیری از فریب و کلاهبرداری	1-7-8-9-10	5	
محافظت	محافظت مالی	محافظت مالی	1-2-3-4-5-9	6	11
		وجه نقد	7-8-9-10	4	
مفاهیم مالی	مفاهیم مالی	سرمایه گذاری	3-5-8-9-10	5	
		درک مفهوم پس انداز	1-2-3-4-5-10	6	
		خرید نقد	7-10	2	
		خرید اقساط	7-10	2	
		حقوق	1-2-8-9-	4	
		چک	1-5-	2	
		پیشگیری از بدهی های زیان آور	1-2-8-9-	4	
		پرداخت های الکترونیکی	1-2-3	3	
		بودجه بندی	1-5-8	3	
		بانک و حسابهای بانکی	2-3-8	3	
		اوراق بهادار	1-7	2	
		ارزش پول و نحوه مدیریت آن	7-8-9-10	4	
		منابع مالی	7-8-9-10	4	
		مفهوم ریسک	1-2-8-9-	4	
		کارت اعتباری	1-2-8-9-	4	
		درک ارتباط بین پس انداز و سرمایه گذاری	1-2-8-9-	4	
		پول نقد	1-2-5-8-10	5	
		آشنایی با صندوق سرمایه گذاری	1-2-3-9-	4	
		اهمیت درک حفظ اعتبار مالی	2-5-6-10-	4	

175	76	3	1-2-3	خدمات بانکی		
64	40	6	1-3-4-6-9-10	مهارت های مدیریت مالی	مهارت های رفتاری	آموزش مهارت های رفتاری و روانی (بعد محتوا و تجارب یادگیری)
		6	1-2-5-6-9-10	مدیریت مالی		
		6	1-2-5-6-9-10	مدیریت پول		
		6	1-2-5-6-9-10	مدیریت بدهی		
		2	2-5	کارآفرینی		
		6	1-2-5-6-9-10	تصمیم های هوشمندانه		
		6	2-5-6-8-9-10	استقلال مالی		
		2	2-10	درک تفاوت بین نیاز واقعی و خواسته ها		
		4	1-2-3-5-	ایجاد اعتماد به نفس	ویژگی روانی	
		5	1-2-5-8-10	برنامه ریزی مالی	برنامه ریزی	
27	12	5	1-2-5-8-10	برنامه ریزی بلند مدت		
		4	1-2-5-9-	داشتن برنامه مالی		
		6	1-2-3-5-9-10	برنامه ریزی کردن		
		6	1-2-3-5-9-10	حقوق مصرف کننده	حقوق مصرف کننده	
		5	1-7-8-9-10	فرهنگ مالی	فرهنگ	فرهنگ سازی مالی (بعد هدف)
		5	1-7-8-9-10	عادات مالی سالم		
		5	1-7-8-9-10	صرفه جویی کردن		
		6	1-2-3-5-9-10	آشنایی با حقوق خود		

بحث و نتیجه گیری

برای پاسخگویی به سوال اصلی پژوهش، مولفه های آموزش سواد مالی برای پایه ششم ابتدایی بر اساس الگوی تایلر و اسناد بالادستی چگونه است؟ یافته های حاصل از تحلیل مضمون، به ۱۰۴ مضمون پایه، ۱۶ مضمون سازمان دهنده و شش مضمون فراگیر دست یافت که مضامین فراگیر عبارت بودند از: توجه به عوامل محیطی و اجتماعی، اخلاق مداری اجتماعی و مالی، توجه به روش های متنوع و متناسب ارزیابی موثر و و انگیزشی، برنامه آموزش سواد مالی، آموزش مهارت های رفتاری و روانی، فرهنگ سازی مالی.

در بعد هدف های آموزشی یافته ها شامل ۲ مضمون فراگیر که عبارت بودند از اخلاق مداری اجتماعی - مالی و فرهنگ سازی مالی، ۴ مضمون سازمان دهنده و ۱۴ مضمون پایه بود. مضامین سازمان دهنده اخلاق مداری اجتماعی و مالی عبارت بودند از اخلاق و رشد و رفاه جامعه و مضامین سازمان دهنده فرهنگ مالی شامل حقوق مصرف کننده و فرهنگ مالی بود. در زمینه شناسایی همسویی نتایج این پژوهش با مضامین فراگیر اخلاق مداری اجتماعی و مالی که دربرگیرنده مضامین سازمان دهنده مفاهیم اخلاقی و رفاه و رشد جامعه و مضامین پایه که عبارت از مسئولیت پذیری اجتماعی، محیط زیست، کمک به دیگران، ترویج اخلاق مالی، ایجاد عدالت مالی، استفاده مسئولانه از کارت اعتباری، رشد اقتصاد و جلوگیری از فقر مالی، افزایش رفاه عمومی و کاهش فقر بوده است با مروری بر مبانی نظری سواد مالی، ذکر این نکته حائز اهمیت است که آماده سازی و تجهیز دانش آموزان به منظور درک امور مالی شخصی و اجتماعی آنان از طریق برنامه های کوتاه مدت و مدت دار، می تواند اثرات مثبتی در طی زمان بر افزایش میزان اموال و دارایی ها و سطح رفاه آنان برجای گذارد و آنها را از دچار شدن در دام کلاهبرداری ها و مقروض بودن، نجات دهد. یافته های حاصل از این بخش پژوهش با یافته های پژوهش ایدانا^۱ (۲۰۱۸)؛ مسی^۲ (2012) و سرپا^۳ (۲۰۲۰)، غلامی آزاد^۱ (۲۰۱۹)، جمشیدی مقدم^۲ (۲۰۲۰) همسو می باشد.

¹Yidana

²messy

³Cerya

در زمینه شناسایی همسویی نتایج مضامین فراگیر آموزش مهارت های رفتاری و روانی با مضامین سازمان دهنده که شامل مهارت های رفتاری و برنامه ریزی و تصمیم گیری و ویژگی های روانی بود با مضامین پایه که عبارت بودند از مدیریت پول، مدیریت بدهی، کارآفرینی، استقلال مالی، برنامه ریزی مالی، اعتماد به نفس، با نتایج تحقیق میزمنگا^۳ و همکاران (۲۰۱۸) که به بررسی ۶ گام در آموزش سواد مالی کودکان ۶ تا ۱۵ سال می پردازد همسو می باشد.

همچنین با نتایجی که در گزارش اپک (۲۰۱۶) در خصوص صلاحیت هایی که در رشد اقتصادی از جمله خلاقیت، سختکوشی و فروتنی همراه با ارزش هایی مانند داشتن اعتماد به نفس، وجود دارد مطرح می کند نیز همسو و همراستا می باشد. (خدانپناه^۴ و همکاران، ۲۰۲۲)

همچنین با نتایج تحقیق اپلی تالوا^۵ (۲۰۱۴)، پندی^۶ (۲۰۱۲)، جانسون^۷ (۲۰۰۷)، که بیان کردند سواد مالی پایین با رفتارهای اعتباری منفی مانند انباشت بدهی، وام گرفتن با هزینه بالا، انتخاب ضعیف وام مسکن، معوق بودن وام مسکن در ارتباط است. با این حال، به طور فزاینده ای تشخیص داده می شود که رفتار مالی غیرمسئولانه و مهارت های مالی ضعیف، علل اصلی ظهور بدهی ها نه تنها در میان بزرگسالان، بلکه در میان جوانان نیز می باشد (کاس^۸، ۲۰۱۶). بدهی های مالی نه تنها برای بدهکاران، بلکه برای کل جامعه، هزینه های قابل توجه و از دادن رفاه ایجاد می کند، اگرچه همه بدهی ها مشکل ساز نیستند (مثلا بدهی وام دانشجویی) اما بسیاری از بدهی ها می تواند برای جامعه مضر باشند. به عنوان مثال، از دست دادن مستقیم درآمد توسط بانک ها، شرکت های بیمه و ... و همچنین هزینه های غیرمستقیم ناشی از افزایش غیبت از بیماری، اعتیاد به مواد مخدر و بی توجهی به کودکان در خانواده های بدهکار همسو می باشد.

در بعد محتوا و تجربیات یادگیری نتایج پژوهش، شامل ۲ مضمون فراگیر که عبارت از برنامه آموزش سواد مالی و آموزش مهارت های رفتاری و روانی، ۸ مضمون سازمان دهنده و ۶۰ مضمون پایه بود. مضامین سازمان دهنده برنامه آموزش سواد مالی عبارت بودند از هدف های آموزشی، روش های آموزشی، مفاهیم اساسی و پایه ای آموزش سواد مالی، توجه به دوران بازنشستگی و محافظت. در بررسی بیشتر در زمینه همسویی پیشینه پژوهشی با نتایج این پژوهش با مضامین فراگیر برنامه آموزش سواد مالی که در برگیرنده مضامین سازمان دهنده: مفاهیم پایه، روش های آموزش، اهداف، حفاظت، توجه به دوران بازنشستگی با مضامین پایه تقویت آگاهی، تفکر منطقی، آینده نگری آموزش چس انداز در دوران بازنشستگی جلوگیری از کلاهبرداری، یادداشت برداری و دفتر کار، بحث کلاسی، ساده سازی مفاهیم مالی، جلسات پرسش و پاسخ، بازی های آموزشی، آموزش تصویری انجام فعالیت های تجربی و پروژه های ماجراجویانه، استفاده از موسیقی، داستان سرایی بودند، یافته های این بخش با نتایج حاصل از پژوهش اوه^۹ (۲۰۱۲)؛ ییدانا^{۱۰} (۲۰۱۸) همسویی لازم را دارد. آنها معتقدند یادگیری بازی محور فرصتی ایجاد می نماید تا برنامه های سواد مالی به گونه ای مؤثرتر و جذاب تر طراحی شود و انگیزه یادگیری دانش آموزان را تقویت نماید. همچنین، محتوای سواد مالی در قالب های نمایش، طنز و داستان برای دانش آموزان جذاب تر و مهیج تر می باشد و در نتیجه میزان کارآمدی آموزش را افزایش می دهد. از سویی، آموزش بهره گیری از منابع مالی تعاملی و انجام بازی های فکری به صورت فردی و گروهی، کیفیت آموزش مؤلفه های مالی را ارتقا می بخشد. نتایج حاصل از یافته های پژوهش در ارتباط با مواد و منابع آموزشی با یافته های ییدانا (۲۰۱۸) در زمینه بهره گیری از مواد و منابع گوناگون یادگیری جهت آموزش سواد مالی همسو می باشد. در مورد ویژگی های اهمیت مشارکت، پویایی و تعامل دانش آموزان و تمرین تکنیک های گروهی برای تجزیه و تحلیل امور مالی و تفکر خلاق، با یافته های پژوهش سکونا (۲۰۱۸) و ماسیمانگا (۲۰۱۷)، کیاساکی^{۱۱} (۲۰۱۴)

¹Gholam Azad

²Jamshidi Moghadam

³Msimanga

⁴Khodapanah

⁵Opletalová

⁶Pandey

⁷Johnson

⁸Kose

⁹Oh

¹⁰Yidanna

¹¹Kiyosaki

همسو می‌باشد. آنان نیز معتقدند گروه‌بندی دانش‌آموزان در گروه‌های کوچک موجب افزایش و بهبود یادگیری در آنها می‌گردد و در رابطه با برگزاری بازدیدها مثل بازدید از مکان‌های مختلف همچون بانک‌ها و یا اردوهای که در جهت دیدار از مشاغل یا مؤسسات مالی می‌باشند نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش ماسیمانگا (۲۰۱۷)، لوزادی^۱ (۲۰۱۴) در رابطه با مؤلفه انعطاف در برنامه و محتوا از حیث تنوع در مکان آموزش و تأکید بر انعطاف در بعد زمان آموزش همسو می‌باشد.

در بعد ساماندهی تجارب یاددهی-یادگیری شامل ۱ مضمون فراگیر که عبارت از توجه به عوامل محیطی و اجتماعی موثر ارتباطی در آموزش سواد مالی و ۲ مضمون سازمان دهنده و ۱۰ مضمون پایه بود. مضامین سازمان دهنده توجه به عوامل محیطی و اجتماعی عبارت بودند از ابزارها و امکانات آموزشی و نقش خانواده به عنوان الگو. در زمینه شناسایی همسویی نتایج این پژوهش با مضامین فراگیر توجه به عوامل محیطی و اجتماعی موثر ارتباطی در آموزش سواد مالی که در برگرفته مضامین سازمان دهنده ابزارها و امکانات آموزشی و نقش خانواده به عنوان الگو و مضامین پایه آن که عبارت بودند از فناوری‌های جدید در آموزش، سیمولاتورهای آموزشی، اهمیت فناوری در آموزش سواد مالی، استفاده از کتاب‌ها و رسانه‌های اجتماعی و نقش خانواده، ارزشیابی آموزشی، نقش خانواده در الگو بودن با یافته‌های کاس (۲۰۱۶) که اختصاص فضا و امکانات آموزش اعم از مجازی و غیرمجازی را ضروری می‌داند، همسو می‌باشد.

در بعد ارزشیابی تجارب یادگیری شامل ۱ مضمون فراگیر توجه به روش‌های متنوع و متناسب ارزشیابی موثر و انگیزشی، ۲ مضمون سازمان دهنده و ۲۰ مضمون پایه است. مضامین سازمان دهنده توجه به روش‌های متنوع و متناسب ارزشیابی موثر و انگیزشی عبارت بودند از ارزشیابی و انگیزه دادن. در زمینه شناسایی همسویی نتایج مضامین فراگیر توجه به روش‌های متنوع و متناسب ارزشیابی موثر و انگیزشی که در برگرفته مضامین سازمان دهنده ارزشیابی و انگیزه دادن بود با مضامین پایه که عبارت بودند از ارزشیابی همتایان، ارزشیابی مبتنی بر پروژه، ارزشیابی سنتی، آزمون‌های شفاهی و تکوینی، دادن پاداش، تشویق پیشرفت ایجاد مجله کلاسی و اهمیت بازخورد، با نتایج تحقیق کاکیزیل و همکاران (۲۰۱۷) تحت عنوان "سواد مالی در کشورهای در حال توسعه" نشان دادند که نداشتن انگیزه و عدم معلومات کافی معلمان عامل سواد مالی افراد است، همچنین با نتایج تحقیق محرابی^۲ و مرادی باصیری^۳ نیز که به دنبال بررسی پیگیری و اثر آموزش سواد مالی بود، همسویی دارد.

محدودیت‌های پژوهش

- در پژوهش حاضر پژوهشگر با برخی محدودیت‌ها مواجه گردید که عبارتند از:
- محدودیت در برگزاری تعداد جلسات مصاحبه
 - مبنا قرار دادن استانداردهای بین‌المللی سواد مالی به مثابه استانداردهای مورد پذیرش پژوهش، به دلیل فقدان وجود استانداردهای سواد مالی در سطح داخلی
 - محدودیت استفاده از نتیجه جستجو در موتورهای جستجوگر به علت عدم دسترسی و فیلترینگ

پیشنهادهای پژوهش

بر مبنای نتایج حاصل از پژوهش، پیشنهادهایی در حوزه آموزش سواد مالی برای سیاست‌گذاران، دست‌اندرکاران نظام تعلیم و تربیت کشور، برنامه‌ریزان درسی و مؤلفین کتب درسی و آموزشی ارائه گردیده است:

پیشنهادهای کاربردی

- ✓ پیشنهادهایی برای سیاست‌گذاران
- تهیه و تدوین استانداردهای سواد مالی با توجه به مقتضیات ملی، منطقه‌ای و محلی
- تهیه، تدوین و تصویب اهداف برنامه درسی سواد مالی در ابعاد شناختی، نگرشی و مهارتی
- تدوین استانداردهای محتوایی سواد مالی متناسب با فرهنگ بومی-اسلامی ایران

¹Lusardi

²Mehrabi

³MoradiBasiri

- تدارک فرصت برای مشارکت دانش‌آموزان ایرانی در آزمون‌های بین‌المللی سواد مالی ✓
- پیشنهادهایی برای مؤلفان
- تدوین محتوای کتب درسی با بهره‌گیری از مفاهیم سواد مالی مطابق با رویکرد تلفیقی بین‌رشته‌ای و چندرشته‌ای
- برای تمامی پایه‌های تحصیلی
- تهیه و تدوین برنامه درسی سواد مالی "سواد مالی" برای پایه‌های تحصیلی ششم و بالاتر

پیشنهادهای پژوهشی

- شناسایی و اولویت‌بندی مؤلفه‌های سواد مالی در سایر مقاطع تحصیلی
- تدوین اهداف رفتاری سواد مالی برای دوره ابتدایی
- تدوین اهداف انگیزشی سواد مالی برای دوره ابتدایی
- بررسی الزامات آموزش سواد مالی برای سایر مقاطع تحصیلی

References

- Abbaspour Esfahani, N., Hatami, J., SadeghzadehGomsari, A., Imani, M., &Peighami, A. (2021). Curriculum Research Journal, 18(44).(in persion)
- Ahmadi, G., EmamJomeh, M. R., & Alizadeh, L. (2015). Investigating the attention to financial and economic literacy components in elementary school textbooks. Curriculum Planning Research Quarterly, 12(2), 192-179. (inpersion)
- Ahmadi, M. (2015). Key financial tools for managers. Tehran: ArianaGhalam Publications. (inpersion)
- Amagir, A. Groot, W., Brink, H. M. &Wilschut, A. (2018). "A review of financial-literacy education programs for children and adolescents", *Citizenship, Social and Economics Education*, Vol. 17/1, pp. 56-80, <http://dx.doi.org/10.1177/2047173417719555>.
- ASIC (2011). *National financial literacy strategy*. Sydney: Australian Securities and Investments Commission. available at: <https://download.asic.gov.au/media/1343576/rep229-national-financial-literacy-strategy.pdf>.
- Blue, L., Grootenboer, P., & Brimble, M. (2014). Financial literacy education in the curriculum: Making the grade or missing the mark? *International Review of Economics Education*, 16, 51-62.
- Batty, M., Collins, J. M., O'Rourke, C., &Odders-White, E. (2021). Experiential financial education: A field study of my classroom economy in elementary schools. *Economics of Education Review*, 102014
- BeniTalebiDehkordi, B., &Khosrofarasani, M. (2022). Explaining the concepts of financial capability and financial literacy from the perspective of knowledge and presenting a proposed model of individuals' financial capability. *Securities Analysis Journal*, 14(40).
- Cameron, M. P., Calderwood, R., Cox, A., Lim, S. & Yamaoka, M. (2013). Personal Financial Literacy among High School Students in New Zealand, Japan and the USA. *Citizenship, Social and Economics Education* . Volume 12 Number 3.
- Chen, H., & Volpe, R.P. (1998). An analysis of personal financial literacy among college students. *Financial Services Review*, 72(2), 107-128.
- Carlson, E. (2021). An Analysis of the Relationships between State Mandates for Financial Education and Young Adults' Financial Literacy and Financial Capability. *Electronic Theses and Dissertations*, 24, 56-72.
- Cerya, E., Tasman, A., & Rahmi, E. (2020, March). Fillecya (Financial Literacy) Board: Analysis of Media Development Needs from the Teacher's Perspective in Understanding Financial Literacy Early. In 4th Padang International Conference on Education, Economics, Business and Accounting (PICEEBA-2 2019) (pp. 509-515). Atlantis Press
- DeyantiDeylami, Z., &Hanifehzadeh, M. (2015). Examining the level of financial literacy among Tehran families and related factors. *Financial Knowledge and Securities Analysis Quarterly*, 8(26). (inpersion).
- Gholam Azad, S., Gooya, Z., &Firoozian, A. (2019). Enhancing financial literacy and financial decision-making through school mathematics curriculum. *Curriculum Studies Journal*, 14(54). (inpersion)

- Hanifehzadeh, M. (2015). Financial literacy. *Auditor Journal*, 81, 133-126. (inpersion)
- Izadi, M. (2012). The impact of financial literacy on investment decision-making in Iran. Master's thesis, Department of Accounting, Islamic Azad University, Marvdasht Branch. (inpersion)
- Jamshidi Moghadam, K. (2020). Designing a financial literacy curriculum; a mixed-method study in the second period of elementary school. Doctoral dissertation, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University. (inpersion)
- Johnson, E., & Sherraden, M.S. (2007). From financial literacy to financial capability among youth. *Journal of Sociology and Social Welfare*, 34(3), 119-145.
- JumpStart Coalition. (2007). National Standards in K-12 Personal Finance Education. for Personal Financial Literacy. available at: <https://www.jumpstart.org/what-we-do/support-financial-education/standards>.
- Khodapanah, M., Musipour, N., Davaee, M., & Ahmadi, G. (2022). Designing a personal finance curriculum model for elementary school students. *Theory and Practice in Curriculum Journal*, 4(17), 47-74. (inpersion)
- KazempourDizaji, F., Khan Mohammadi, M. H., & Moeinoddin, M. (2020). Presenting a model of financial literacy education in Iran using grounded theory method. *Data-Based Journal*, 11(43). (inpersion)
- Kianoush, M., Jalili, M., Ahmadi, M., & Hosseinabadi, D. (2014). The level of understanding and knowledge of students about personal finance knowledge (analyzing students' behavior towards personal finance knowledge). *Investment Knowledge Quarterly*, 3(12), 53-41. (inpersion)
- Kiyosaki, R. (2014). *Increasing financial intelligence: The path to wealth*. Tehran: Novin Publications.
- Kose, T. (2016). Taking economics out of the classroom: a field assignment. *International Journal of Pluralism and Economics Education*, 7 (3), p; 323-333.
- Lusardi, A. (2012). Numeracy, Financial Literacy, and Financial Decision-Making. *Advancing Education in Quantitative Literacy*. Volume 5|Issue 1.
- Mandell, L. & Hanson, K. O. (2009). The Impact of Financial Education in High School and College on Financial Literacy and Subsequent Financial Decision Making. *Presented at the American Economic Association Meetings San Francisco*. CA January 4, 2009.
- Mamsheli, M. (2013). Needs assessment of financial literacy curriculum in elementary education to design a curriculum. Master's thesis, Department of Educational Management and Planning, Faculty of Educational Sciences and Psychology, AllamehTabataba'i University, Tehran. (inpersion)
- Mehrabi, O. (2014). A reflection on the dimensions and elements of financial literacy. *Teacher Growth Journal*, 33(4). (inpersion)
- Messy, F., & Monticone, C. (2012). *The Status of Financial Education in Africa*. OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, 25, 1-93. <http://dx.doi.org/10.1787/5k94cqqx90wl-en>
- Moradi Basiri, A. (2014). A critical analysis of the conventional model of personal finance education. Master's thesis, Imam Sadiq University, Tehran. (inpersion)
- Musizadeh, Z., & Sanati, F. (2017). Explaining the components of economic education based on Islamic teachings. *Islamic Education Semiannual*, 12(24), 97-73(in persion)
- Msimanga, M. R. (2017). Teach and assess: a strategy for effective teaching and learning in economic and management sciences (Doctoral dissertation, University of the Free State).
- National Curriculum of the Islamic Republic of Iran. (2012). Tehran: Supreme Council of Education
- OECD (2020), OECD/INFE 2020 International Survey of Adult Financial Literacy. www.oecd.org/financial/education/launchoftheoecdinfeglobalfinancialliteracysurveyreport.htm.
- Oh, Y., & Li, J. (2020). *CIES 2021 Poster Financial Literacy Curriculum.pdf* (cies2021.org).
- Opletalová, A. (2014). Financial education and financial literacy in the Czech education system. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. *Procedia*. Social and Behavioral Sciences. 1176 – 1184.
- Pandey, C. & Bhattacharya, S. B. (2012). Economic Literacy Of Senior Secondary School Teachers: A Field Study, *Journal of All India Association for Educational Research*, Vol. 24, No.1-16.
- Peighami, A., & Tourani, H. (2011). The role of economic curriculum in the formal and public education of the world; presenting an action plan for a neglected curriculum. *Educational Innovations Quarterly*, 37(9), 52-31. (inpersion)

- Peighami, A., Moradi Basiri, A., & Toghiyani, M. (2016). Financial literacy. Tehran: Imam Sadiq University Press. (inpersion)
- Rahmanpour, M., Hasanpour, E., & Nasr Isfahani, A. (2015). Examining the national curriculum of Iran regarding the components of resistance economy from the perspective of experts. *National Studies Quarterly*, 17(1). (inpersion)
- RahmaniNouroozabad, S., & Mohammadi, E. (2019). The consequences of financial literacy on investors' decisions and investment performance. *Financial Knowledge and Securities Analysis Quarterly*, 12(40). (inpersion)
- Richard, A. (2020). 9 components of personal finances - Business Matters <https://bmmagazine.co.uk/business/9-components-of-personal-finances>.
- Sanati, F., & Musizadeh, Z. (2017). Explaining the components of Islamic education based on Islamic teachings. *Islamic Education Semiannual*, 12(24), 97-74.
- Sherraden, M. S., Johnson, L., Guo, B., & Elliott, W. (2011). Financial Capability in Children: Effects of Participation in a School-based Financial Education and Savings Program. *Journal of Family & Economic Issues*, 32(3), 385-399.
- Sant'Ana, V., De Paiva, R. C. & Goulart, I. B. (2016). Financial Education in Brazil: an Introduction to the Study of Subject. *International Journal of Economics, Commerce and Management*. United Kingdom. Vol. IV, Issue 7, July 2016. <http://ijecm.co.uk/> ISSN 2348 0386.
- Toghiyani, M. (2012). Main components of the Islamic-Iranian model of economic education. Doctoral dissertation, Imam Sadiq University, Tehran. (inpersion)
- Toghiyani, M., & Zahedi Vafa, M. H. (2012). The possibility of utilizing the works of Islamic civilization in designing and compiling the Islamic-Iranian model of economic culture. *Islamic Economics Knowledge*, 3(2), 55-76. (inpersion)
- Toghiyani, M., & Moradi Basiri, A. (2015). A critical analysis of the conventional model of public financial literacy education from the perspective of Islamic economics. *Islamic Economics Studies Semiannual*, 8(2), 260-227. (inpersion)
- Yidana, M. B. (2018). Comparative Effects of Problem-Based and Cooperative Instructional Approaches on Students' Academic Achievement in Senior High School Economics. *International Journal of Education and Evaluation*, 4 (1), p. 31-53.

Investigating the components of financial literacy education in the sixth grade of primary school from the perspective of the goals of financial education in the fundamental change document based on the Tyler model.

Zahra SadfiTehrani¹, Masoume Al Sadat Abtahi², Ezzat A. Naderi³, Maryam SaifNaraghi⁴

Abstract

The purpose of this study was to examine the components of "financial literacy" education in the sixth grade of elementary school based on the Tyler curriculum model and the fundamental change document. were educational psychology. A semi-structured interview was used to collect data. Written interviews were analyzed using thematic analysis method. For the validity of the research, Lincoln and GABA criteria were used. The results of the research showed that the effective components in teaching financial literacy in the sixth grade of elementary school in the dimension of educational goals include 2 comprehensive themes of social-financial ethics and financial culture with 4 organizing themes and 14 basic themes, in the content dimension, including 2 The comprehensive theme of the financial literacy training program and the training of behavioral and psychological skills with 8 organizing themes and 60 basic themes and in the dimension of organizing teaching-learning experiences including 1 comprehensive theme of attention to environmental and social factors with 2 organizing themes and 10 basic themes and in the dimension The evaluation of learning experiences included 1 comprehensive theme of attention to diverse and appropriate methods of effective and motivational evaluation with 2 organizing themes and 20 basic themes.

Keywords: financial literacy, personal finance, financial education, content analysis, elementary school

¹Zahra SadafiTehrani, Phd Student of Department of Education Science, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

²Masoumeh Al Sadat Abtahi*, Assistant Professor , Department of Education Science, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

³EzatollahNaderi, Professor , Department of Education Science, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

⁴Maryam SeifNaraghi, Professor , Department of Education Science, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.